

Vergaderjaar 2021–2022

36 122

Voorstel voor een Verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende gefluoreerde broeikasgassen, tot wijziging van Richtlijn (EU) 2019/1937 en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 517/2014

B

BRIEF VAN DE VOORZITTERS VAN DE VASTE COMMISSIES VOOR ECONOMISCHE ZAKEN EN KLIMAAT / LANDBOUW, NATUUR EN VOEDSELKWALITEIT EN INFRASTRUCTUUR, WATERSTAAT EN OMGEVING

Aan vicevoorzitter Šefčovič van de Europese Commissie

Den Haag, 16 juni 2022

De leden van de vaste commissies voor Economische Zaken en Klimaat / Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en Infrastructuur, Waterstaat en Omgeving hebben met belangstelling kennisgenomen van het voorstel voor een verordening over gefluoreerde broeikasgassen,¹ alsmede het bijbehorende BNC-fiche.² De leden van de fracties **GroenLinks**, **PvdA** en **PvdD** hebben naar aanleiding hiervan in het kader van de politieke dialoog gezamenlijk een aantal vragen aan de Europese Commissie.

Vragen en opmerkingen van de leden van de fracties van GroenLinks, PvdA en PvdD

De Europese Commissie heeft afgezien van de beleids optie die tot de meeste emissiereductie leidt (optie 3: maximale haalbaarheid en verbeteringen van de uitvoering)³ vanwege hoge additionele kosten. Is de Europese Commissie het met de leden van de fracties van GroenLinks, PvdA en PvdD eens dat het uitbannen van gefluoreerde broeikasgassen een effectieve en eenvoudige maatregel is om de totale broeikasgassen in de Europese Unie met 2.5 procent te verminderen? Deelt de Europese Commissie tevens de mening van deze leden dat een verdergaande reductie dan strikt afgesproken in de Europese klimaatdoelen en het Montreal akkoord – indien haalbaar – wenselijk is en past bij het voorzorg-principe, gezien de hoge *Global Warming Potential* van hydrofluorocarbons (HFC) en de 7 procent stijging van de HFC-consumptie in 2020 ten opzichte van 2019?

¹ COM(2022)150.

² *Kamerstukken I*, 2021/22, 36 114, A.

³ COM(2022)150.

Het European Environmental Agency adviseert een versnelde uitfasering («phase out») van hydrofluorocarbons (HFCs) en een verbod op HFCs met een uitzonderlijk hoog *Global Warming Potential*. De leden van de fracties van GroenLinks, PvdA en PvdD vragen of de Europese Commissie op de hoogte is van dit rapport.⁴ En zo ja, wat de appreciatie van de Europese Commissie is op de argumentatie van het European Environmental Agency dat deze stappen technisch haalbaar en kosteneffectief zijn, beter aansluiten bij de Europese klimaatdoelen en recente aanbevelingen van Intergovernmental Panel on Climate Change,⁵ de illegale handel ondermijnen en bovendien Europa het voordeel van een leiderschapspositie bij de onderhandelingen over het Montreal Protocol geven? De leden van de fracties van GroenLinks, PvdA en PvdD vragen voorts wat de voordelen op de lange termijn van beleidsoptie 3 zijn vergeleken met beleidsoptie 2 in het kader van de brede welvaart en de internationale concurrentiepositie van Europa. Heeft de Europese Commissie overwogen om beleidsoptie 3 in te voeren in combinatie met maatregelen om de additionele kosten op korte termijn te verzachten. Bijvoorbeeld door het creëren van een uitzonderingspositie conform Artikel 16(4) voor toepassingen met uitzonderlijk hoge «marginal abatement costs» of het ondersteunen van subsectoren met uitzonderlijk hoge innovatiekosten?

Biedt het huidige voorstel, zo vragen deze leden, tevens ruimte voor generieke en/of concrete wijzigingen om voortschrijdende innovatie en nieuwe alternatieven te incorporeren, bijvoorbeeld door de uitfasering te versnellen of de prijs per ton CO₂ te verhogen? Kan de Europese Commissie verduidelijken hoe zij waarborgt dat toekomstige wijzigingen in het heden geen remmend effect hebben op investeringen in innovatie vanwege een gebrek aan duidelijke standaarden? Deze leden verzoeken de Europese Commissie om de Kamer te informeren over hoe zij zich inspant om obstakels voor de adoptie van «natural refrigerants» in Europese en nationale standaarden te verwijderen en in overeenstemming te brengen met IEC 60335-2-89, IEC 60335-2-40 en de EN378 series, zoals het European Environmental Agency adviseert? Op welke (andere) manieren stimuleert de Europese Commissie onderzoek naar en ontwikkeling van alternatieven voor gefluoreerde broeikasgassen, in het bijzonder voor toepassingen in warmtepompinstallaties? Wat gaat de Europese Commissie in het bijzonder doen om de beschikbaarheid, productiecapaciteit en het gebruik van «natural refrigerants» in warmtepompinstallaties te stimuleren, en op welke termijn? De leden van de fracties van GroenLinks, PvdA en PvdD ontvangen hierover graag een toelichting.

De leden van de fracties van GroenLinks, PvdA en PvdD hebben daarnaast enkele vragen over de strategische positie van Europa. Wat zijn de voornaamste herkomstlanden van de grondstoffen voor hydrofluorocarbons (HFCs) en wat is de analyse van de Autoriteit Consument en Markt over de risico's van deze concentratie? Kan de Europese Commissie een beeld geven van de respectievelijke marktaandeelen van de grootste producenten en handelaren van HFCs? Wat zijn de risico's van marktconcentratie voor essentiële en/of voor de groene transitie belangrijke toepassingen van gefluoreerde broeikasgassen, zoals voedselkoelsystemen en warmtepompen? De leden van de fracties van GroenLinks, PvdA en PvdD lezen daarnaast drie handelaren en producenten ten minste drie jaar ervaring moeten hebben voordat ze een aanvraag voor quota's kunnen plaatsen (Artikel 18(2)). Waarom is gekozen voor deze termijn? Ondermijnt deze regulering niet de toetreding van concurrenten en daarmee het gelijke speelveld en innovatievermogen van de markt?

⁴ <https://www.eea.europa.eu/publications/fluorinated-greenhouse-gases-2021>.

⁵ Climate Change 2022: Mitigation of Climate Change. IPCC.

Hoeveel jaarlijkse nieuwe aanvragen ontvangt de Europese Commissie op dit moment en wat is het verwachte effect van het huidige voorstel op deze aantallen? Welke stappen onderneemt de Europese Commissie om de transparantie bij het alloceren van quota's aan nieuwe en bestaande spelers te maximaliseren om zo (publiek) toezicht en handhaving te verbeteren?

De leden van de fracties van GroenLinks, PvdA en PvdD maken zich zorgen over de smokkel en illegale handel van HFCs, die volgens het European Environmental Agency mede in stand wordt gehouden door de intransparante markt. Welke stappen onderneemt de Europese Commissie in de preventie van en toezicht en handhaving op de illegale handel? Deze leden ontvangen op dit punt graag een toelichting.

Tot slot, 20 tot 40 procent van de HFCs in koel- en warmte installaties kan weglekken. Welke stappen onderneemt de Europese Commissie in het faciliteren van onderzoek naar en preventie van het verlies van HFCs in koel- en warmte installaties?

De leden van de vaste commissies voor Economische Zaken en Klimaat / Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en Infrastructuur, Waterstaat en Omgeving zien uw reactie met belangstelling tegemoet en ontvangen deze graag uiterlijk binnen drie maanden na dagtekening van deze brief.

De voorzitter van de vaste commissie voor Economische Zaken en Klimaat / Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
L.P. van der Linden

De voorzitter van de vaste commissie voor Infrastructuur, Waterstaat en Omgeving,
H.J. Meijer